

Nieuwsbrief PS Updates - Nummer 30, 2017

Nummer 30, 2017

Redactie: Mr. H. Vorsselman, mr. drs. I. van der Zalm, mr. Y. Bosschaart en J. Stulp.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2375](#) 15-09-2017

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2017:2325](#) 12-09-2017

Hof

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2498](#) 12-09-2017

Maersk BV/erfgenamen van werknemer

[Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2017:2526](#) 12-09-2017

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2017:3639](#) 15-08-2017

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:3560](#) 20-09-2017

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2017:3539](#) 15-09-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:6673](#) 14-09-2017

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2017:4715](#) 13-09-2017

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2017:10452](#) 13-09-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:6566](#) 13-09-2017

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2017:7052](#) 12-09-2017

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2017:3524](#) 12-09-2017

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2017:4869](#) 08-09-2017

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2017:6400](#) 01-09-2017

patiënt/optometrist

Antillen

[Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba, ECLI:NL:OGCAA:2017:635](#) 23-08-2017

Uitspraken zonder ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 12-09-2017

Rõigas v. Estland

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 12-09-2017

Karataş e.a. v. Turkije

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Hof van Justitie van de Europese Unie](#) 30-05-2017

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Europees Hof voor de Rechten van de Mens](#) 14-09-2017

Matevosyan v. Armenië

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

[Geen geval van zuiver nalaten.](#)

mr. dr. J.E. van de Bunt

RECHTSPRAAK

Rõigas v. Estland

Rõigas v. Estland. Geen schending van artikel 2 EVRM ten aanzien van gesteld onvoldoende onderzoek naar tekortgeschoten zorg in ziekenhuis.

Bij de zoon van Rõigas is een kwaadaardig melanoom gediagnosticeerd. Om die reden is hij geopereerd en bestraald. Uiteindelijk is zijn toestand verslechterd. De medische raad van het ziekenhuis heeft toen besloten over te gaan tot palliatieve zorg. Vanwege de uitzaaiingen zou oncologische behandeling van de tumor niet zinvol zijn. De zoon van Rõigas is toen enige tijd vastgebonden op een bed, omdat hij zichzelf anders mogelijk zou verwonden. Hij was toen niet helder van geest. Toen hij uiteindelijk ademhalingsproblemen kreeg, is hij overgebracht naar de intensive care. Vervolgens is hij gestopt met ademen en is hij aan de beademing gelegd. Een dag later is ontdekt dat hij hersendood was. Enkele dagen later is hij overleden. Rõigas stelt dat haar zoon niet heeft getekend voor de beslissingen van de medische raad om over te gaan tot palliatieve zorg, dat hij is overleden als gevolg van een overdosis aan medicatie en dat het protocol met betrekking tot hersendood niet goed is toegepast. De strafrechtelijke procedure is beëindigd vanwege een gebrek aan bewijs. In deze zaak doet Rõigas een beroep op artikel 2 EVRM. Het EHRM oordeelt dat geen sprake is van een schending van artikel 2 EVRM. Het EHRM concludeert dat niet voldoende gronden bestaan om aan te nemen dat de strafrechtelijke procedure onvoldoende grondig is geweest. De beslissing om de strafrechtelijke procedure te beëindigen is niet overhaast of willekeurig genomen, maar is gebaseerd op het beschikbare bewijs.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 12-09-2017

Zaaknummer: 49045/13

RECHTSPRAAK

Karataş e.a. v. Turkije

Karatas e.a. v. Turkije. Schending van artikel 2 EVRM. Onderzoek naar gewapend incident te vroeg beëindigd.

In september 2007 heeft in Zuidoost-Turkije een gewapend incident plaatsgevonden, waarbij enkele burgers geraakt zijn door kogels. Die burgers zijn dezelfde dag nog naar het ziekenhuis vervoerd. Bülent Karataş is onderweg naar het ziekenhuis overleden. Hij was geraakt door drie kogels en is overleden als gevolg van bloedverlies. Zes leden van het militair personeel zijn ondervraagd. Zij gaven aan dat zij op zoek waren naar leden van terroristische organisaties. Toen zij twee mannen tegenkwamen, hebben ze hen gevraagd te stoppen. De mannen zijn weggerend, een heuvel af. De soldaten hebben een waarschuwingsschot gelost en dit herhaald. Rıza Çiçek heeft verklaard dat hij en Bülent Karataş op zoek waren naar een bijenkolonie. Toen zij de soldaten spraken is met de soldaten afgesproken dat zij daarna het gebied zouden verlaten, omdat zij zich in een terroristisch gebied bevonden. Echter, twintig minuten later keerden de soldaten terug. Eerst bevalen zij Rıza Çiçek en Bülent Karataş op de grond te gaan liggen en daarna om weg te rennen. Toen zij dit deden zijn de schoten gelost. Uiteindelijk is besloten de soldaten niet strafrechtelijk te vervolgen. Het verhaal van de soldaten werd als waar beschouwd en aangenomen werd dat Rıza Çiçek en Bülent Karataş in het gebied waren om terroristen te assisteren. Eisers klagen in de onderhavige procedure dat soldaten hun familielid Karataş hebben vermoord en een van de eisers, Rıza Çiçek, ernstig hebben verwond tijdens hetzelfde incident. Zij stellen dat de autoriteiten hebben nagelaten zorgvuldig onderzoek in te stellen naar de gebeurtenissen. Zij doen een beroep op artikel 2 EVRM. Het EHRM oordeelt dat de beslissing om het onderzoek te sluiten vooral was gebaseerd op de verklaringen van de soldaten en dat de verklaringen van de soldaten niet adequaat werden bevestigd door bewijsmateriaal. Het EHRM oordeelt dat sprake is van een schending van artikel 2 EVRM en veroordeelt Turkije tot betaling van een bedrag van € 20.000 aan Güler Karataş, Pınar Şafak Karataş en Berdan Ulaş Karataş gezamenlijk aan materiële schadevergoeding, € 65.000 aan Güler Karataş, Pınar Şafak Karataş, Berdan Ulaş Karataş, Bira Karataş, Kumru Karataş, Perince Ataş, Nebahat Ateş, Serincan Çiçek en Yıldız Deniz gezamenlijk aan immateriële schadevergoeding, € 30.000 aan Rıza Çiçek aan immateriële schadevergoeding en € 3.750 aan de tien eisers gezamenlijk aan proceskosten.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 12-09-2017

Zaaknummer: 46820/09

ANNOTATIE

Geen geval van zuiver nalaten.

mr. dr. J.E. van de Bunt

In deze zaak worden de ouders van Tristan van der V. aangesproken in verband met het schietincident in Alphen aan de Rijn op 9 april 2011. De ouders van Tristan van der V. wordt verweten dat zij hadden moeten ingrijpen om het schietincident te voorkomen. Is hun nalaten onrechtmatig? En kunnen de twee aansprakelijkheidsverzekeraars verplicht worden een schadeuitkering te doen?

1. Inleiding

Tristan van der V. heeft op 9 april 2011 in het winkelcentrum De Ridderhof in Alphen aan de Rijn zes mensen doodgeschoten en zeventien mensen verwond. Daarna heeft hij zichzelf van het leven beroofd. Dertien mensen die bij het bloedbad aanwezig waren beginnen een rechtszaak. De ouders van Tristan van der V. worden aangesproken in verband met het schietincident. De ouders wordt verweten dat zij hadden moeten ingrijpen om het schietincident te voorkomen. Ook twee aansprakelijkheidsverzekeraars, Reaal en Vivat, worden in rechte aangesproken tot betaling van al hetgeen zij uit hoofde van de verzekeringsovereenkomst met de ouders zijn gehouden te betalen. De Rechtbank Den Haag oordeelt op 14 juni 2017 dat er geen sprake is verwijtbaar handelen van de ouders en dat zij daarom niet onrechtmatig gehandeld hebben. Voor een van de aansprakelijkheidsverzekeraars komt er nog een vervolg. In deze zaak draait het om de vraag of de ouders zuiver nalatig zijn geweest en of twee aansprakelijkheidsverzekeraars schadeplichtig zijn. Ook in deze annotatie staan zowel deze vragen als het oordeel van de Rechtbank Den Haag centraal.

2. Juridisch kader

Voordat aansprakelijkheid op grond van artikel 6:162 BW kan worden aangenomen, moet er sprake zijn van onrechtmatig gedrag. Dat kan op grond van een inbreuk op een recht, een doen of nalaten in strijd met een wettelijke plicht of met hetgeen volgens ongeschreven recht in het maatschappelijk verkeer betaamt. Die laatste categorie omvat mede gevallen van gevaarzetting. Het *Kelderluik*-arrest (HR 5 november 1965, NJ 1966/136) bevat de

gezichtspunten die bepalen of het in het leven roepen of laten voortbestaan van een gevaarlijke situatie onrechtmatig is.

In de situatie van de ouders van Tristan van der V. gaat het om de mogelijke onrechtmatigheid van het laten voortbestaan van een gevaarlijke situatie. Wat bijzonder is aan deze aansprakelijkheid is dat het gaat om het laten voortbestaan van een gevaarlijke situatie, die niet gecreëerd is door de aangesproken persoon. De rechter neemt niet snel aan dat zuiver nalaten als onrechtmatig wordt aangemerkt. Daarvoor moet aan een aantal strikte voorwaarden zijn voldaan, zo blijkt uit de rechtspraak (HR 22 november 1974, *NJ* 1975/149 (*Struikelende broodbezorger*); vgl. ook G.E. van Maanen/S.D. Lindenbergh, *Verbintenissen uit de wet en schadevergoeding*, Deventer: Kluwer 2015, p. 59): (i) *concrete* kennis van een gevaarlijke situatie, (ii) dreiging van ernstig geestelijk of lichamelijk letsel, (iii) de mogelijkheid én de noodzaak om daadwerkelijk iets te doen, en (iv) de reële verhouding tussen moeite en kosten en het gevaar.

3. Toepassing in deze zaak

Eisers verwijten de ouders dat zij ermee bekend waren dat Tristan door een stoornis psychisch labiel was en de beschikking had over verschillende vuurwapens en munitie. Hij vormde daarom een gevaar voor de samenleving. De ouders van Tristan hadden de relevante autoriteiten moeten waarschuwen, zodat het schietincident voorkomen had kunnen worden. Eisers vorderen dat de ouders hun schade moeten betalen vanwege hun onrechtmatig handelen.

Volgens de rechtbank komt het aan op wat de ouders destijds wisten dan wel konden of moesten weten over het gevaar dat Tristan wapengeweld tegen derden zou aanwenden, zoals hij in het schietincident heeft gedaan. De rechtbank verwijst naar het arrest *Struikelende broodbezorger* en benadrukt dat de ouders *concrete* kennis gehad moeten hebben van het bestaande of ophanden zijnde gevaar.

Als het gaat om nalatigheid kan een bijzondere positie een bijzondere zorgplicht in het leven roepen op grond waarvan van de betreffende persoon een grotere kennis en alertheid mag worden verlangd, zo stelt de rechtbank. De relatie tussen ouder en hun volwassen kind, zoals het geval van Tristan die ten tijde van de schietpartij 24 jaar oud was, roept niet in het algemeen een bijzondere zorgplicht in het leven. Ten overvloede merkt de rechtbank op dat ouders van kinderen tot en met 14 respectievelijk 16 jaar wel een bijzondere juridische positie hebben, die ook tot uitdrukking komt in de wettelijke aansprakelijkheid van artikel 6:169 BW. In het concrete geval kunnen bijzondere omstandigheden een bijzondere zorgplicht ten aanzien van een meerderjarig kind in het leven roepen, zoals de omstandigheden dat Tristan

bij zijn ouders inwoonde en dat zij nauw betrokken waren bij zijn psychiatrische behandeling.

Toch oordeelt de rechtbank dat de ouders van Tristan geen verwijt valt te maken. Zij hadden geen reden te vrezen dat Tristan in 2011 zijn wapens zou aanwenden tegen derden, evenmin op grond van een bijzondere zorgplicht. Nadat zijn psychiatrische behandeling bij de ggz was beëindigd in 2010 en hij geen verontrustend gedrag vertoonde, mochten zij ervan uitgaan dat zijn situatie stabiel was. Met andere woorden: zij bezaten destijds geen *concrete* kennis van het ophanden zijnde gevaar. De vordering van eisers wordt daarom afgewezen.

4. De twee aansprakelijkheidsverzekeraars

Kunnen de aansprakelijkheidsverzekeraars worden verplicht een schade-uitkering te doen? Ten aanzien van Vivat komt vast te staan dat er geen verzekeringsovereenkomst bestaat. Ten aanzien van Reaal geldt, zo oordeelt de rechtbank, dat de ouders geen nalatigheid of ander onrechtmatig handelen verweten kan worden. Daarmee rust op Reaal als aansprakelijkheidsverzekeraar geen verplichting op grond van de Aansprakelijkheidsverzekering voor Particulieren om een schade-uitkering aan de eisers te voldoen.

Dan is er nog de vraag of deze verzekering ook dekking biedt voor onrechtmatig handelen van Tristan zelf, die als inwonend gezinslid meeverzekerd zou kunnen zijn onder de polis van de ouders. De rechtbank gaat uit van de dekking zoals vermeld op het laatste polisblad voorafgaand aan het schietincident, van oktober 2004. Op dat blad bestond ook dekking voor door Tristan veroorzaakte schade. De rechtbank laat Reaal toe tot het leveren van tegenbewijs van het door haar voorshands aangenomen bewijsvermoeden dat Tristan was meeverzekerd. Als Reaal daar niet in slaagt, dan kan zij mogelijk nog een beroep doen op de 'opzetclausule', zoals de rechtbank zelf ook al opmerkt.

RECHTSPRAAK

Schade geleden doordat eiser is gestoken door een 13-jarige met een wapen valt volgens de rechtbank onder de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering. Verzekeraar komt geen beroep toe op de wapenclausule.

Eiser en de derdebelanghebbenden menen dat de wapenclausule die is opgenomen in de aansprakelijkheidsverzekering bij Univé geen werking heeft, omdat het wapen is gebruikt door een kind van 13 jaar oud waarvoor de ouders risicoaansprakelijk zijn. De rechtbank overweegt dat de aansprakelijkheidsverzekering is afgesloten door een consument, het bij de uitleg van de polisvoorwaarden gaat om alle omstandigheden van het geval en dat dergelijke verzekeringen een functie hebben in het maatschappelijk verkeer in die zin dat zij de aansprakelijke in staat stellen om de door hem of voor zijn risico onrechtmatig toegebrachte schade aan de benadeelde te vergoeden (vgl. A-G 14 december 2012, ECLI:NL:PHR:2013:BY6786, vóór HR 1 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY6786). Deze maatschappelijke functie en de daarop gebaseerde verwachtingen van verzekerden, rechtvaardigen een ruime dekkingssomvang (vgl. HR 30 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV1295). Volgens de rechtbank onderstreept dit nog eens dat een uitsluitingsclausule zoals een wapenclausule duidelijk en begrijpelijk moet zijn. Volgens de rechtbank is op zijn minst twijfel mogelijk over of de clausule schade door gebruik van een wapen door een 13-jarige uitsluit van dekking. Dat betekent dat de voor de derdebelanghebbenden gunstigste uitleg voorgaat en dat Univé geen beroep op de wapenclausule toekomt. De rechtbank veroordeelt Univé daarom tot betaling van de door eiser en eiseres geleden materiële en immateriële schade als gevolg van het steekincident.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 20-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:3560

Zaaknummer: C/19/114097 / HA ZA 16-68

Rechters: E.W. van Weringh, S.B. van Baalen en M.B.W. Venema

Advocaten: A. Kolder en G. Loman

Wetsartikelen: 6:169 BW

RECHTSPRAAK

Schadebeperkingsplicht. Schadestaatprocedure (na ECLI:NL:HR:2009:BJ1257). Artikel 81 RO. Het oordeel van het hof dat een causaal verband ontbreekt tussen de door eiser geleden schade en de gebeurtenissen na 1 juni 1995 is niet onbegrijpelijk.

Eiser exploiteerde als subcontractor sinds 1988 een aantal o6-nummers in een bedrijfsgebouw in de nabijheid van een telefooncentrale van PTT (de rechtsvoorganger van KPN, thans verweerster in cassatie). KPN had deze nummers beschikbaar gesteld aan een aantal andere partijen. Met deze partijen had eiser samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Aan de o6-nummers waren sekslijnen verbonden. KPN heeft het gebruik van de o6-nummers in 1989 opgezegd en enige tijd later daadwerkelijk afgesloten. Tot de opzegging is KPN overgegaan vanwege een geconstateerde fraude. Zij vermoedde dat ook eiser daarbij was betrokken. KPN heeft vervolgens derdenbeslag laten leggen op de bankrekeningen van eiser en eiser in rechte aangesproken voor vergoeding van de door haar door de fraude geleden schade. De rechtbank heeft deze vordering afgewezen. Eiser heeft vervolgens KPN in rechte tot schadevergoeding aangesproken op grond van onrechtmatig handelen jegens hem, bestaande uit (i) de beëindiging van de dienstverlening in 1989, (ii) het leggen en handhaven van conservatoire beslagen, (iii) het verspreiden van lasterlijke berichten, en (iv) het nalaten gevolg te geven aan het in 1988 geaccepteerde verzoek van eiser om meer o6-nummers beschikbaar te stellen. De rechtbank heeft deze vorderingen alle afgewezen. In het door eiser ingestelde hoger beroep is een deel van zijn vorderingen toegewezen. Partijen zijn verwezen naar de schadestaatprocedure. In deze procedure zijn vele geschilpunten gerezen. Eén daarvan betreft de vraag tot welk tijdstip de door eiser geleden winst/ondernemingsschade voor vergoeding in aanmerking komt. Het hof heeft KPN namelijk aansprakelijk gehouden voor de schade tot en met 1 juni 1995. Volgens het hof was er daarna geen sprake meer van een causaal verband tussen het handelen van KPN en de door eiser geleden schade. Volgens de A-G (ECLI:NL:PHR:2017:552) geeft het hof hiermee geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het kan immers ervoor worden gehouden dat het vóór 1 januari 1992 geldende recht inhield dat schade, die een gelaedeerde had kunnen voorkomen maar niet heeft vermeden, door een jegens de gelaedeerde aansprakelijke laedens niet hoeft te worden vergoed wegens het

ontbreken van causaal verband. Uit artikel 173 Overgangswet NBW valt namelijk af te leiden dat de aansprakelijkheid voor schade en de omvang van de te vergoeden schade, die na 1 januari 1992 wordt geleden maar voortvloeit uit een gebeurtenis van vóór die datum waaraan het recht van vóór die datum aansprakelijkheid voor schade verbindt, worden bepaald aan de hand van de regels van het vóór 1 januari 1992 geldende recht.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2375

Zaaknummer: 16/02620

Rechters: C.A. Streefkerk, A.H.T. Heisterkamp, G. de Groot, T.H. den Tanja-van Broek en C.E. du Perron

Advocaten: J.H.M. van Swaaij

Wetsartikelen: 6:98 BW en 6:101 BW

RECHTSPRAAK

Opnames gemaakt met verborgen camera tijdens ‘Stegeman op de Bres’ onrechtmatig. Afwijzing gevorderd voorschot op immateriële schadevergoeding in verband met terughoudende toetsing in kort geding. SBS dient desbetreffende aflevering te verwijderen.

In een kort geding probeert eiser een uitzending van *Stegeman op de Bres* te laten verwijderen van internet en vordert een voorschot op de immateriële schadevergoeding vanwege het uitzenden van de bewuste aflevering. In het programma wordt aandacht besteed aan eiser die naar verluidt geld zou hebben onttreemd van zijn ouders. De moeder van eiser heeft aangifte gedaan van verduistering, maar de zaak is door de politie geseponneerd. Een van de medewerkers van Noordkaap Producties, het productiebedrijf van *Stegeman op de Bres*, heeft zich voorgedaan als een klant die via Marktplaats een fiets wilde kopen van eiser en heeft daarbij gebruikgemaakt van een verborgen camera. Bij een volgende afspraak vond de zogenaamde confrontatie plaats. Eiser heeft daarbij aangegeven dat de cameraploeg niet mee naar binnen mocht. De directeur van Noordkaap Producties en tevens presentator van het programma is toen met eiser naar binnengegaan. Tijdens dit gesprek zijn met een verborgen camera wederom opnames gemaakt. Volgens eiser hebben de presentator van het programma en SBS Broadcasting onrechtmatig gehandeld. Zij hebben daarbij, volgens eiser, artikel 8 EVRM geschonden (recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer). De rechtbank ziet zich voor de vraag gesteld welke van de twee fundamentele rechten, het recht op vrijheid van meningsuiting en het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, in dit geval zwaarder weegt. De rechtbank komt tot het oordeel dat de opnames in de woning van eiser zonder zijn toestemming zijn gemaakt, aangezien gedaagden niet aannemelijk hebben gemaakt dat eiser zijn instemming hiervoor heeft gegeven. De vraag die vervolgens ter beantwoording voorligt, is of sprake was van een misstand en zo ja, of deze enkel door middel van met een verborgen camera gemaakte opnames aan de kaak kon worden gesteld. Volgens de rechtbank is niet aannemelijk geworden dat sprake is van een misstand omdat eiser geld van zijn ouders zou hebben onttreemd. Er is voldoende gesteld om aan te nemen dat de uitzending schadelijke gevolgen heeft gehad en nog steeds heeft voor de eer en goede naam van eiser en zijn echtgenote (zij is tijdens de aflevering tevens in beeld gebracht). Wat betreft

het voorschot op de schadevergoeding, oordeelt de rechter dat van een spoedeisend belang niet is gebleken en dat terughoudendheid op zijn plaats is bij het toewijzen van een geldvordering in kort geding. SBS Broadcasting wordt veroordeeld tot het verwijderen van de desbetreffende aflevering van internet en dient een rectificatie te plaatsen op haar website.

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland

Datum uitspraak: 15-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2017:3539

Zaaknummer: C18/178087/KG ZA 17-185

Rechters: P. Molema

Advocaten: J. Faas en J.A.K. van den Berg

Wetsartikelen: 8 EVRM en 10 EVRM

RECHTSPRAAK

De uitspraken van de minister van Informatie van Somalië over een naar Nederland gevluchte Somalische journalist zijn niet onrechtmatig. De gevorderde immateriële schadevergoeding voor eiser wordt afgewezen.

Eiser is een journalist die in 2007 is gevlucht van Somalië naar Nederland. Hij publiceerde verschillende artikelen over de minister van Informatie, Cultuur en Toerisme van Somalië. Nadat eiser verschillende berichten op de website had geplaatst waarin hij de minister beschuldigde van verschillende misdrijven, heeft de minister een e-mail aan verschillende personen en instanties gestuurd met daarin de boodschap dat de websites waarop eiser zijn stukken publiceert, niet deugen. Eiser vordert in conventie dat gedaagde gedurende drie jaar geen negatieve publicaties over hem mag verspreiden en een immateriële schadevergoeding van € 15.000. Gedaagde vordert in reconventie een veroordeling van eiser om een rectificatie te plaatsen op zijn websites en eiser te verbieden artikelen te plaatsen met een beschuldigende inhoud. De rechtbank begint met de overweging dat de Nederlandse rechter rechtsmacht heeft, aangezien het schadebrengende feit zich in Nederland heeft voorgedaan. Gedaagde stelt dat journalisten in het gefragmenteerde Somalië over een grote machtspositie beschikken en dat zij die ook op grote schaal misbruiken door bedrijven en politici af te persen onder bedreiging van negatieve berichtgeving. Volgens gedaagde maakt eiser zich ook schuldig aan deze praktijken en moet gedaagde, juist als minister van Informatie, Cultuur en Toerisme, hierover kunnen berichten om deze praktijken tegen te gaan. Gedaagde heeft met verwijzing naar een artikel in *The Guardian* en een verklaring van Roland Marcel, een wetenschapper die onderzoek doet naar oorlogseconomieën zoals in Somalië, voldoende aangetoond dat afpersingspraktijken van Somalische journalisten een bekend probleem zijn. Die praktijken leiden mogelijk tot misleiding van het publiek, omdat de berichtgeving in het geval van afpersing niet op feiten hoeft te zijn gebaseerd. De overgelegde verklaringen bieden volgens de rechtbank voldoende aanknopingspunten voor de door gedaagde geuite beschuldigingen. Van onrechtmatig handelen aan de zijde van gedaagde is dus geen sprake. De gevorderde schadevergoeding wordt afgewezen.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 14-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:6673

Zaaknummer: C/13/634421 / KG ZA 17-967

Rechters: A.J. Beukenhorst

Advocaten: P.C. Schouten, O.G. Trojan en M. Besseling

RECHTSPRAAK

Matevosyan v. Armenië

Matevosyan v. Armenië. Schending van artikel 3 EVRM. Onvoldoende onderzoek naar door Matevosyan gestelde mishandelingen door politieagenten.

Alik Matevosyan stelt dat onvoldoende onderzoek is gedaan naar aanleiding van de door hem geuite beschuldigingen dat hij mishandeld zou zijn door politieagenten. In 2006 is Matevosyan ondervraagd door de politie in het kader van strafrechtelijk onderzoek naar de dood van een collega-militair. Hij is toen samen met een andere militair meegenomen naar de Military Police Department van het ministerie van Defensie in Yerevan, waar hij is vastgehouden tot 12 mei 2006. De andere militair heeft toen bekend dat hij en Matevosyan de moord hebben gepleegd. Matevosyan stelt dat hij is mishandeld door politieagenten, zodat hij zou bekennen. Hij is bijvoorbeeld meerdere malen geslagen, vastgehouden in een isolatiecel en er is gedreigd dat er nare dingen zouden gebeuren met zijn vriendin en zus. Matevosyan heeft een klacht ingediend over de mishandelingen bij de openbaar aanklager. Uiteindelijk is afgezien van vervolging, vanwege gebrek aan bewijs. In deze zaak stelt Matevosyan dat onvoldoende onderzoek is ingesteld naar aanleiding van zijn beschuldigingen dat hij was mishandeld door politieagenten. Het EHRM oordeelt dat sprake is van een schending van artikel 3 EVRM en veroordeelt Armenië tot betaling van € 6.000 aan immateriële schadevergoeding.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-09-2017

Zaaknummer: 52316/09

RECHTSPRAAK

Toewijzing gevorderde schadevergoeding aan zoon van overleden moeder. Moeder leed aan maligne mesotheliom. Zij heeft dit opgelopen door het uitkloppen van de kleding van haar zoon. Aansprakelijkheid werkgever.

Eiser is een aantal jaar werkzaam geweest bij een installatiebedrijf waar hij in contact kwam met asbest. In maart 2013 is maligne mesotheliom vastgesteld bij de moeder van eiser (X). Zij klopte altijd de kleding van haar zoon uit nadat hij klaar was met werken. Daarnaast waste zij zijn bedrijfskleding. Eiser was werkzaam bij het bedrijf als loodgieter en hij pleegde in die hoedanigheid dagelijks onderhoud aan sanitaire en cv-installaties. Tot 1993 is in het bedrijf gewerkt met asbest. X heeft in 2013 een tegemoetkoming gekregen voor asbestslachtoffers. X is inmiddels overleden. Eiser vordert in deze procedure een verklaring voor recht dat Reaal, de verzekeraar van zijn oud-werkgever, onrechtmatig heeft gehandeld en daardoor jegens hem schadeplichtig is geworden. Verder vordert eiser een immateriële schadevergoeding van € 56.000. Volgens de rechtbank is niet in geschil dat eiser tijdens zijn werkzaamheden bij zijn oud-werkgever in aanraking is gekomen met asbest. De oud-werkgever heeft vervolgens onvoldoende maatregelen genomen om te voorkomen dat zij gevaar schiep of liet voortbestaan voor persoon of goed van een ander. De verplichting van de oud-werkgever tot het nemen van maatregelen strekte zich volgens de rechtbank ook uit tot X. De oud-werkgever had zich daarmee, zeker gezien hetgeen in de periode 1989-1993 bekend was over de risico's van blootstelling aan asbest, bewust moeten zijn van het risico dat ook anderen dan werknemers een asbestziekte konden oplopen via de werkkleding van haar werknemers. Door de blootstelling van eiser aan asbest kunnen er op zijn werkkleding asbestvezels en asbeststof zijn terechtgekomen. Wat betreft de hoogte van de immateriële schadevergoeding, is door Reaal aangevoerd dat aanleiding bestaat om af te wijken van het normbedrag van het Instituut Asbestslachtoffers (IAS). De rechtbank gaat hier niet in mee. Dat X op leeftijd was en dat zij een kleine acht maanden na diagnose is overleden, doet niets af aan de schok van het hebben van de ziekte en het lijden dat daaruit voortvloeit. Het gehele bedrag wordt daarom toegewezen.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 13-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2017:10452

Zaaknummer: C-09-518696-HA ZA 16-1099

Rechters: M.C. van Ritsema Eck-van Drempt

Advocaten: J.A.H. Matthijsen en M.R. Lauxtermann

Wetsartikelen: 6:162 BW en 7:954 BW

RECHTSPRAAK

Geen (tijdig) hoger beroep ingesteld tegen beschikking deelgeschilprocedure. Geen heroverweging van bindende eindbeslissing. Rechtbank is gebonden aan reeds genomen beslissing over aansprakelijkheid in deelgeschilprocedure.

Eiser is in 2009 slachtoffer geworden van een verkeersongeval. Eiser heeft de rechtbank in een deelgeschilprocedure verzocht om voor recht te verklaren dat Aegon (de verzekeraar van de personenauto die het ongeval heeft veroorzaakt) aansprakelijk is voor de schade die eiser als gevolg van het verkeersongeval heeft geleden en nog zal lijden. De rechtbank heeft in het vonnis overwogen dat de toedracht van het ongeval, zoals door eiser gesteld, niet is vast komen te staan. Het verzoek van eiser wordt daarom afgewezen. Eiser vordert nu bij de rechtbank een verklaring voor recht dat Aegon aansprakelijk is voor de schade. De rechtbank overweegt dat bij de eerdere beschikking reeds definitief en zonder voorbehoud een oordeel over de aansprakelijkheid van Aegon is gegeven. De rechtbank is hieraan ingevolge artikel 1019cc lid 1 Rv in de onderhavige procedure op dezelfde wijze gebonden als wanneer de beslissing zou zijn opgenomen in een tussenvonnis. Verder staat vast dat eiser geen hoger beroep heeft ingesteld tegen de beschikking van de rechtbank. Voor zover eiser heeft bedoeld een verzoek te doen om van een bindende eindbeslissing terug te komen, oordeelt de rechtbank dat niet is voldaan aan de hiervoor gestelde voorwaarden. De rechtbank oordeelt dat zij is gebonden aan de reeds genomen beslissing dat Aegon niet aansprakelijk is. De rechtbank wijst de vorderingen daarom af.

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 13-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:6566

Zaaknummer: C/13/620476 / HA ZA 16-1259

Rechters: B.T. Beuving

Advocaten: A. Quispel en A.F. Collignon-Smit Sibinga

Wetsartikelen: 1019cc Rv

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor bedreiging en zware mishandeling. Niet-ontvankelijkverklaring benadeelde partij voor immateriële schadevergoeding, nu de vordering onvoldoende is onderbouwd.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 13-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2017:4715

Zaaknummer: 05/720044-17

Rechters: H.P.M. Kester, M.A. Jansen-van Leeuwen en E.G.J. Broekhuizen

Advocaten: J.G. Roethof

Wetsartikelen: 285 Sr

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor zware mishandeling in vereniging gepleegd (zie ECLI:NL:RBOVE:2017:3525). Gedeeltelijke toewijzing vordering benadeelde partijen strekkende tot vergoeding van geleden immateriële schade.

De slachtoffers hebben zich gevoegd als benadeelde partijen en vorderen € 2.500 en € 5.000 ter vergoeding van immateriële schade (en tevens enkele materiële posten). De rechtbank oordeelt dat beide slachtoffers een schadevergoeding toekomt wegens aantasting in de persoon. De gevorderde bedragen worden toegewezen tot een bedrag van € 1.000 en € 750.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2017:3524

Zaaknummer: 08/730115-17

Rechters: B.T.C. Jordaans, F. van der Maden en W. Foppen

Advocaten: M.G. Pekkeriet

Wetsartikelen: 302 Sr

RECHTSPRAAK

Verzet tegen aanhouding, waardoor politieagent letsel oploopt. Hoogte vergoeding voor immateriële schade. Hof is het niet eens met het oordeel van de kantonrechter dat sprake moet zijn van een overschrijding van bepaalde grenzen voordat een politieagent aanspraak maakt op een immateriële schadevergoeding.

Appellant was inspecteur bij de politie. In 2013 vond er een huiszoeking plaats waarbij X zich verzette bij zijn aanhouding. De duim van appellant raakte daarbij uit de kom. De kantonrechter oordeelde dat X onrechtmatig heeft gehandeld, aangezien X zich niet mocht verzetten tegen een ambtenaar en dit heeft hij wel gedaan. Appellant vorderde in eerste aanleg ook een immateriële schadevergoeding. De kantonrechter maakt gebruik van zijn discretionaire bevoegdheid om in dit geval geen immateriële schadevergoeding toe te kennen. Het is volgens de kantonrechter onlosmakelijk verbonden aan het zijn van politieagent dat hij terechtkomt in situaties waarbij aanhouding en verzet daartegen aan de orde is. Een politieagent moet dit uit hoofde van zijn functie tot op zekere hoogte op de koop toe nemen. Dat die hoogte in deze zaak is overschreden, is onvoldoende gebleken. Voorts overweegt de kantonrechter dat sprake is van een ongelukkige samenloop van omstandigheden en dat het nooit het oogmerk van X is geweest om letsel toe te brengen aan appellant. Het hof is het niet eens met dit oordeel. Volgens het hof is het niet van belang dat X niet het oogmerk heeft gehad om appellant letsel toe te brengen. Het hof onderschrijft niet dat een politieagent uit hoofde van zijn functie tot op zekere hoogte op de koop toe moet nemen dat jegens hem bij de rechtmatige uitoefening van zijn functie geweld wordt gebruikt en dat hij eerst recht heeft op vergoeding van zijn als gevolg daarvan geleden (immateriële) schade als bepaalde grenzen zijn overschreden. Het hof acht, gelet op gelijksoortige zaken, een bedrag van € 1.500 billijk.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2526

Zaaknummer: 200.196.566/01

Rechters: F.R. Salomons, D.A. Schreuder en M.V. Ulrici

Advocaten: W.L. van Chr Veen

Wetsartikelen: 6:162 BW

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor het veroorzaken van een dodelijk ongeval. Benadeelde partij wordt niet-ontvankelijk verklaard voor zover de vordering kosten voor psychische hulpverlening betreft. Dit valt onder affectieschade en daaraan gerelateerde financiële schade komt derhalve niet voor vergoeding in aanmerking.

In 2015 heeft in Rotterdam een verkeersongeval plaatsgevonden. Verdachte bestuurde daarbij een auto en heeft een fietser aangereden. De fietser is als gevolg van het ongeval overleden. De verdachte en zijn raadvrouw zijn niet ter zitting verschenen. Verdachte heeft tijdens het verhoor bij de politie verklaard dat hij te hard heeft gereden. Hij heeft verklaard dat hij het slachtoffer op de fiets niet op tijd heeft gezien. Uit het technisch onderzoek ter plaatse is gebleken dat de verdachte maximaal 104 km/uur heeft gereden op een plek waar maximaal 50 km/uur is toegestaan. Een nabestaande heeft zich gevoegd als benadeelde partij en vordert een vergoeding voor de kosten van psychische ondersteuning. De rechtbank wijst de vordering wat betreft deze kosten af, omdat het naar huidig recht niet mogelijk is om affectieschade en de daaraan gerelateerde financiële schade, zoals kosten voor psychische hulpverlening, te vergoeden.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2017:7052

Zaaknummer: 700423-15

Rechters: J.A.M.J. Janssen-Timmermans, R.J.A.M. Coijmans en I.W.M. Laurijssens

Advocaten: A. Petrescu

Wetsartikelen: 6 WVV

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Cassatieklacht omtrent ontvankelijkheid benadeelde partijen in hoger beroep. Oordeel van het hof niet onbegrijpelijk, artikel 81 RO.

Veroordeling voor witwassen en feitelijk leidinggeven aan een rechtspersoon. De verdachte zou zich hier samen met zijn medeverdachten aan schuldig hebben gemaakt. Bij de verdediging heerst onduidelijkheid over welke partijen hun vorderingen hebben gehandhaafd in hoger beroep en welke niet. In cassatie wordt geklaagd over de (impliciete) ontvankelijkverklaring van de benadeelde partijen in hoger beroep. Volgens de A-G (ECLI:NL:PHR:2017:861) blijkt uit de processtukken dat het hof ervan uit is gegaan dat de benadeelde partijen die zich in een van de zaken tegen de medeverdachten hebben gevoegd, geacht worden dit ook te hebben gedaan in onderhavige zaak. Volgens de A-G is dit oordeel niet onbegrijpelijk. De Hoge Raad doet de zaak af met een beroep op artikel 81 RO.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:HR:2017:2325

Zaaknummer: 16/00157

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: M.M.A.J. Goris

Wetsartikelen: 51f Sv

RECHTSPRAAK

Deelgeschil. Causaal verband tussen whiplashklachten en het ongeval kan niet worden aangenomen. Verzoeker heeft onvoldoende gesteld om te kunnen aannemen dat sprake is van een consistent, consequent en samenhangend patroon van klachten. De kosten van het deelgeschil worden niet begroot, omdat het verzoek als volstrekt onterecht moet worden aangemerkt.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 08-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2017:4869

Zaaknummer: C/01/318769 / EX RK 17-42

Rechters: O.R.M. van Dam

Advocaten: P.J. Klein Gunnewiek en T.G.M. Gersjes

Wetsartikelen: 6:96 BW

RECHTSPRAAK

Verzekeraar van een bij een verkeersongeval betrokken personenauto doet een beroep op de vervalvoorwaarde in de verzekeringspolis wegens het ontbreken van een geldig Arubaans rijbewijs. Passering verweer nu het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is van de verzekeraar om zich op deze vervalvoorwaarde te beroepen. Verzekeraar is aansprakelijk.

Treston (de verzekeraar van een bij een verkeersongeval betrokken personenauto) is er niet in geslaagd bewijs te leveren om de stelling te ontzenuwen dat de bestuurder van een bij haar verzekerde personenauto eiseres heeft aangereden. Daarom komt vast te staan dat Treston aansprakelijk is voor de schade van eiseres als gevolg van het ongeval. Dat eiseres schade heeft geleden staat volgens het gerecht voldoende vast. De zaak zal voor wat dat betreft worden verwezen naar een schadestaatprocedure. Treston heeft een beroep gedaan op beperking van haar aansprakelijkheid, omdat de bestuurder van de bij Treston verzekerde personenauto alleen beschikte over een geldig Nederlands rijbewijs en geen rijbewijs in de zin van het bepaalde in artikel 10 lid 1 Landsverordening wegverkeer (Lvw). Krachtens die wettelijke bepaling is het de in Aruba ingezetene bestuurder van een motorvoertuig verboden daarmee over een weg te rijden, tenzij hij bij zich heeft een door de minister afgegeven geldig rijbewijs voor het besturen van een motorvoertuig als waarmee gereden wordt, en hij de 18-jarige leeftijd heeft bereikt. Vanwege deze reden zou Treston niet aansprakelijk zijn voor de schade. Dit verweer wordt door het gerecht gepasseerd, nu Treston niet heeft gesteld dat de bestuurder van de bij haar verzekerde personenauto ten tijde van het ongeval ingezetene was van Aruba. Het gerecht overweegt verder nog dat het naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is van Treston om zich te beroepen op deze vervalvoorwaarde in de polis, nu het op de weg van Treston had gelegen om haar verzekerde te wijzen op het feit dat de verzekering alleen geldt voor personen die in het bezit zijn van een geldig Arubaans rijbewijs. Treston is daarom gehouden de schade van eiseres te vergoeden tot een bedrag van Afl. 150.000.

Instantie: Gerecht in Eerste Aanleg van Aruba

Datum uitspraak: 23-08-2017

ECLI: ECLI:NL:OGEAA:2017:635

Zaaknummer: A.R. no. 100 van 2016/AUA201600894

Rechters: A.H.M. van de Leur

Advocaten: D.G. Kock en O.R. van Trikt

Wetsartikelen: 10 Landsverordening wegverkeer

RECHTSPRAAK

Strafrecht. Veroordeling voor mishandeling bij een verkeersruzie. Niet-ontvankelijkverklaring benadeelde partij voor vordering ten bedrage van € 330. Volgens het hof levert de behandeling hiervan een onevenredige belasting van het strafproces op.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 15-08-2017

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2017:3639

Zaaknummer: 23-004132-16

Rechters: D.J.M.W. Paridaens, A.D.R.M. Boumans en F.M.D. Aardema

Wetsartikelen: 300 Sr

RECHTSPRAAK

Prejudiciële vraag. Wettelijke aansprakelijkheidsverzekering dient ook schadevergoeding te bieden wanneer de voetganger die slachtoffer is geworden van het verkeersongeval, verzekeringnemer en eigenaar is van het voertuig waarmee de schade is toegebracht.

Op 26 april 2009 is een voor Delgado Mendes en zijn vrouw onbekende man weggereden met het voertuig van Delgado Mendes. Delgado Mendes en zijn vrouw hebben de achtervolging ingezet in het voertuig van laatstgenoemde. Delgado Mendes is gestopt op ongeveer 20 meter afstand vanaf het kruispunt waar het voertuig is gestopt en is uit het voertuig van zijn vrouw gestapt om naar zijn eigen voertuig te lopen. De onbekende man is toen tegen Delgado Mendes aangereden en vervolgens over hem heen gereden. Delgado Mendes is over een afstand van circa 8 meter door zijn eigen voertuig meegesleurd. Als gevolg van het ongeval heeft Delgado Mendes verschillende botbreuken en verwondingen opgelopen. Hij is tot en met 8 februari 2011 medisch behandeld, gedurende 654 dagen arbeidsongeschikt geweest en heeft nog op vele manieren last van de gevolgen van dit ongeval. Ten tijde van het ongeval was de wettelijke aansprakelijkheid voor schade die met het voertuig van Delgado Mendes aan derden zou worden toegebracht, gedekt door een verzekering bij CA Seguros. Discussiepunt tussen Delgado Mendes en CA Seguros is of het Unierecht, meer bepaald artikel 12 lid 3 Richtlijn 2009/103/EG en artikel 13 lid 1 Richtlijn 2009/103/EG, aldus moet worden uitgelegd dat dit recht in geval van een verkeersongeval waardoor lichamelijk letsel en materiële schade is toegebracht aan een voetganger die opzettelijk is aangereden door het hem in eigendom toebehorende voertuig, dat werd bestuurd door de persoon die het voertuig had gestolen, eraan in de weg staat dat schadeloosstelling van die voetganger naar nationaal recht is uitgesloten op grond van het feit dat hij eigenaar van het voertuig en verzekeringnemer is. De Tribunal da Relação de Évora heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie verzocht om een prejudiciële beslissing over voornoemde vraag. Het Hof van Justitie van de Europese Unie oordeelt dat artikel 3 lid 1 van de Eerste richtlijn, artikel 1 lid 1 en artikel 2 lid 1 van de Tweede richtlijn alsmede artikel 1 bis van de Derde richtlijn aldus moeten worden uitgelegd dat deze bepalingen in de weg staan aan een nationale regeling zoals in het hoofdgeding, op grond waarvan de verplichte verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de

deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven, geen dekking en dus ook geen schadevergoeding biedt voor het lichamelijk letsel en de materiële schade die zijn geleden door een voetganger die slachtoffer is van een verkeersongeval, op de enkele grond dat die voetganger verzekeringnemer is en eigenaar is van het voertuig waarmee die schade is toegebracht.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 30-05-2017

Zaaknummer: C|503/16

RECHTSPRAAK

Maersk BV/erfgenamen van werknemer

Werkgeversaansprakelijkheid. Asbest. Gezichtspuntencatalogus Van Hese/De Schelde. Beroep op verjaring slaagt.

Feiten Werknemer heeft gedurende de periode van 1955 tot 1964 gewerkt bij (de rechtsvoorganger van) Maersk. In februari 2012 is bij werknemer de diagnose mesothelioom gesteld. Op 19 maart 2013 is werknemer overleden aan de gevolgen van mesothelioom. De erfgenamen van werknemer vorderen onder meer een verklaring voor recht dat Maersk jegens werknemer toerekenbaar tekort is geschoten en daardoor jegens de erven schadeplichtig is geworden. Maersk heeft gemotiveerd verweer gevoerd en beroept zich primair op verjaring. Bij tussenvonnis van 22 mei 2015 heeft de kantonrechter het verzoek van de erven toegewezen. Het beroep op verjaring van Maersk is verworpen. Bij uitspraak van 17 juli 2015 heeft de kantonrechter op verzoek van Maersk hoger beroep opengesteld tegen het bestreden tussenvonnis. *Oordeel (On)aanvaardbaarheid van het verjaringsberoep; gezichtspunten uit Van Hese/De Schelde* Maersk komt terecht op tegen de weging door de kantonrechter van de gezichtspunten (a) tot en met (f) uit de gezichtspuntencatalogus van het *Van Hese/De Schelde*-arrest, en het oordeel dat Maersk geen beroep op verjaring toekomt. Daartoe wordt als volgt overwogen. Alleen gezichtspunt (d), te weten het rekening (behoren te) houden door Maersk met een aansprakelijkstelling, pleit *ten gunste van* een doorbreking van het verjaringsberoep. Maersk had ook vóór het verstrijken van de verjaringstermijn in 1994 rekening moeten houden met de mogelijkheid dat zij door oud-werknemers aansprakelijk zou worden gesteld. Maersk (althans haar rechtsvoorganger VNS) was vanaf 1969 – het proefschrift van Stumphius – op de hoogte van de relatie tussen asbest en mesothelioom en zij had relevant bewijsmateriaal kunnen vastleggen en/of bewaren. Bovendien werden vanaf eind jaren '80, begin jaren '90 werkgevers aansprakelijk gesteld wegens blootstelling van hun oud-werknemers aan asbest. VNS had als grote rederij, en terwijl zij wist dat in de machinekamers van de schepen met asbest werd gewerkt, al in die jaren een risico-inventarisatie kunnen maken van haar mogelijke asbestaansprakelijkheid. Dit geldt te meer jegens werknemer, nu de functie van werktuigkundige op schepen voorkomt op de lijst van beroepen (bijlage C) bij de Protocollen asbestziekten: maligne mesothelioom (1998) van de Gezondheidsraad. Dit is echter onvoldoende om het beroep op de beperkende werking van de redelijkheid en

billijkheid ter afwering van de verjaring te honoreren. De overige elementen die volgens de gezichtspuntencatalogus van de Hoge Raad van belang zijn, leggen immers te weinig gewicht in de schaal omdat zij als *neutraal* zijn meegewogen (de gezichtspunten (a), (b), (e), (f) en (g), terwijl voorts voor het hof met name zwaar weegt *ten nadele van* de doorbreking de omstandigheid dat Maersk, op basis van wat in deze zaak als vaststaand heeft te gelden, geen ernstig verwijt kan worden gemaakt van het ontstaan van de schade (gezichtspunt (c)). Al vóór 1964 (het laatste jaar waarin werknemer als werktuigkundige op schepen van VNS voer en in contact kwam met asbest) bestond bekendheid over de mogelijke ingrijpende gezondheidsproblemen die inademing van asbestvezels kon veroorzaken. Uit de door partijen genoemde wetenschappelijke literatuur volgt dat men vanaf de jaren vijftig bekend was met de gezondheidsrisico's die bestonden in geval van een langdurige en intensieve blootstelling aan asbestvezels, leidend tot ziekten als asbestose en longkanker. Pas later is duidelijk en algemeen bekend geworden dat zelfs een incidentele blootstelling aan asbest al gezondheidsrisico's met zich brengt, mogelijk leidend tot de ziekte maligne mesothelioom. Waar de relatie tussen asbest enerzijds en asbestose en longkanker anderzijds dus al langer algemeen bekend was, neemt het hof voor de bekendheid met de relatie tussen asbest en mesothelioom tot uitgangspunt dat deze pas daadwerkelijk is aangetoond in 1969 door de publicatie van het proefschrift van Stumphius. Van VNS mocht niet worden verwacht dat zij tijdens de werkzaamheden op de schepen door werknemer (in de periode van 1955-1964) veiligheidsmaatregelen trof ter voorkoming van mesothelioom als gevolg van blootstelling aan asbest, nu zij redelijkerwijs niet bekend mocht worden verondersteld met dit risico. Maersk kan alleen aansprakelijk worden gehouden, en treft alleen een verwijt, voor het in die periode aan haar onbekende gevaar van mesothelioom als VNS (als rechtsvoorganger van Maersk) is tekortgeschoten in haar verplichting om maatregelen te treffen tegen op dat moment wél bekende gevaren van asbestose en longkanker. Vast staat dat deze gevaren alleen bestonden in geval van een langdurige en intensieve blootstelling aan asbestvezels. Dit betekent dat de erven, op wie volgens de hoofdregel van artikel 150 Rv de stelplicht en de bewijslast en daarmee ook het bewijsrisico rusten, moeten stellen en bewijzen dat werknemer tijdens zijn werkzaamheden voor VNS in de periode van 1955-1964 *langdurig en intensief* is blootgesteld aan asbestvezels. De vaststelling dat de functie van werktuigkundige, zoals beschreven door werknemer in het IAS rapport, behoort tot de categorie scheepsmachinekamerpersoneel genoemd op de lijst van beroepen (bijlage C) bij de protocollen asbestziekten: maligne mesothelioom (1998) van de Gezondheidsraad, is weliswaar een indicatie dat werknemer tijdens zijn werkzaamheden met asbest in aanraking is gekomen en als gevolg hiervan mesothelioom heeft gekregen, maar hieruit volgt nog niet dat er sprake is geweest van een langdurige en intensieve blootstelling op grond waarvan VNS in de periode 1955-1964 veiligheidsmaatregelen had moeten treffen. Ook uit de eigen verklaringen van werknemer en

de verklaringen van oud-zeevarenden, zoals getuige X, kan deze conclusie niet met een voldoende mate van zekerheid worden getrokken. Het is tegen deze achtergrond dat het hof, anders dan de kantonrechter, tot de conclusie komt dat met betrekking tot de blootstelling van werknemer aan asbest van een ernstige verwijtbaarheid van Maersk (en haar rechtsvoorgangers) geen sprake is. Daarbij speelt ook een rol dat werknemer (nog tijdens leven) een TAS-vergoeding heeft gekregen, waarmee het nadeel van het honoreren van het verjaringsberoep van Maersk deels is verzacht. Gelet op al het voorgaande wordt geoordeeld dat het beroep van de erven op doorbreking van de verjaring niet slaagt. Dit betekent dat het beroep van Maersk op verjaring wordt gehonoreerd.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-09-2017

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2017:2498

Zaaknummer: 200179092/01

Rechters: J.M.T. van der Hoeven-Oud, B.R. ter Haar en M.J. van Cleef-Metsaars

Advocaten: M.H. Louws en J.A.H. Matthijssen

Wetsartikelen: 7:658 BW, 6:162 BW en 6:2 BW

RECHTSPRAAK

patiënt/optometrist

Een patiënt laat zijn ogen laseren bij een arts in Turkije. Zeven jaar later is hij bijziend en is er weefselingroei aan het linkeroog. De patiënt stelt niet de behandelend arts maar de optometrist aansprakelijk die hem bemiddelde en begeleidde bij de behandeling in Turkije. Volgens de rechtbank bestond er tussen de patiënt en de optometrist wel een geneeskundige behandelingsovereenkomst, maar is de optometrist niet tekortgeschoten.

Feiten Een patiënt laat zich door een optometrist bemiddelen en begeleiden bij het uitvoeren van een oogcorrectie door een refractiechirurg in Turkije. De patiënt ondertekent een overeenkomst met zowel het Turkse ziekenhuis als met de Nederlandse optometrist, alsook ondertekent de patiënt een informed consent- formulier van zowel het ziekenhuis als de optometrist. De operatie vindt plaats in februari 2009, een herbehandeling in februari 2010, beide in Turkije. In 2015 raadpleegt de patiënt twee verschillende Nederlandse oogartsen, waaruit naar voren komt dat hij nog immer bijziend is, dat een nieuwe laserbehandeling medisch gezien niet mogelijk is en dat er sprake is van weefselingroei in het linkeroog. In december 2016 stelt de patiënt de optometrist aansprakelijk omdat deze volgens hem beschouwd moet worden als medeverantwoordelijk en toerekenbaar tekortgeschoten is omdat het resultaat van de operatie in strijd is met de kernverplichting van de operatie: het opheffen van de bijziendheid. Subsidiar stelt de patiënt dat de Turkse chirurg hulppersoon in de zin van artikel 6:76 BW is van de optometrist. De patiënt vordert het bedrag dat hij aan de optometrist betaalde van € 1699 alsmede € 600 smartengeld vanwege blijvende afhankelijkheid van een bril of lenzen. De optometrist betwist dat hij tekort is geschoten en stelt dat er niet een geneeskundige behandelingsovereenkomst tussen hem en de patiënt is gesloten, maar een overeenkomst van opdracht dan wel een bemiddelingsovereenkomst, dat de patiënt zich niet heeft gehouden aan de nacontroles waardoor de garantie is vervallen en dat er geen contra-indicaties zijn voor een herbehandeling. *Oordeel* Naar het oordeel van de kantonrechter is in de eerste plaats een geneeskundige behandelingsovereenkomst in de zin van artikel 7:446 BW tot stand gekomen, zijnde een bijzondere overeenkomst van opdracht,

hoewel tevens sprake is van een bemiddelingsovereenkomst. Vaststaat dat de optometrist onderzoek aan de ogen van de patiënt heeft gedaan, oogmetingen heeft verricht, hem naar aanleiding daarvan de laserbehandeling heeft geadviseerd, en hem in zijn hoedanigheid van optometrist begeleid heeft in Turkije. Deze handelingen zijn te beschouwen als handelingen op het gebied van de geneeskunst in de zin van artikel 7:446 lid 2 BW, aldus de kantonrechter. Dit betekent dat de optometrist de zorg van een goed hulpverlener in acht diende te nemen en diende te handelen in overeenstemming met de op hem rustende verantwoordelijkheid voortvloeiende uit de voor de hem, als optometrist, geldende professionele standaard, zoals bepaald in artikel 7:453 BW. De rechtbank omschrijft vervolgens de kerntaken van een optometrist en stelt vast dat de patiënt niet heeft gesteld dat de optometrist in die taken is tekortgeschoten, noch dat daarvan is gebleken. De optometrist is ook niet tekortgeschoten in het verstrekken van informatie over de gevaren van een ooglaserbehandeling. In alle overgelegde stukken wordt nadrukkelijk gewezen op mogelijke complicaties van de behandeling. Vaststaat dat de patiënt ook een geneeskundige behandelingsovereenkomst met de Turkse chirurg heeft gesloten. Als de patiënt van mening is dat die chirurg tekort is geschoten, dan dient hij hem aan te spreken, ook al is dat in Turkije. Daar de patiënt rechtstreeks met de Turkse chirurg contracteerde, is deze chirurg niet aan te merken als hulppersoon van de optometrist in de zin van artikel 6:76 BW en is de optometrist niet aansprakelijk voor diens gedragingen. Nu de kantonrechter van oordeel is dat de patiënt zijn stelling dat de optometrist tekortgeschoten is in de nakoming van zijn verplichtingen uit de tussen partijen bestaande overeenkomst(en) onvoldoende heeft onderbouwd, komt de kantonrechter niet toe aan de beoordeling van de vraag of er causaal verband bestaat tussen de refractiebehandeling(en) en de door de patiënt gestelde schade. De slotsom is dat de vordering van de patiënt wordt afgewezen en dat hij wordt veroordeeld in de proceskosten.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 01-09-2017

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2017:6400

Zaaknummer: 5807429 CV EXPL 17-6586

Advocaten: G. Tuenter en J.F. van Baarsen

Wetsartikelen: 7:446 BW, 7:453 BW, 7:400 BW en 6:76 BW